

010
CP79

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО ВУЗУ**

Тези доповідей та повідомлень
науково-практичної міжвузівської конференції

Частина 1

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
СТУДЕНТІВ ПЕДВУЗУ**

КРИВИЙ РІГ 1992

В.В.Белікова /Криворізький
педінститут/

КУЛЬТУРА МУЗИЧНОГО ВИКОНАВСТВА В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ

Професійна підготовка майбутніх учителів музики складається
і з набуття студентами умінь та навичок виконавської майстерності

з кількох музичних кваліфікацій, основними з яких є виконавці-інструменталісти, виконавці-диригенти. Великого значення при формуванні навичок та умінь таких складних кваліфікацій надається використанню методу порівняння. Його вагомість посилюється тим, що весь процес навчання будується на порівнянні особистої виконавської майстерності. Студент-виконавець порівнює, як звучав твір вчора у його виконанні, як звучить сьогодні, весь час маючи на увазі ідеальну, бажану звучність музичного твору. Без порівняння не може бути і творчої роботи над засобами виконавської виразності. Ось чому формування у студента якостей, пов'язаних з уміньми порівнювати і оцінювати, - першочергове завдання.

Практика роботи із студентами музично-педагогічного факультету в класах основного інструмента показала, що метод порівняння повинен використовуватися на основі прищеплення їм культури музичного виконавства.

Останнє вимагає від студента глибокого знання розвитку музичної культури різних епох та історичних періодів. Виявляючи риси схожості у виконанні музики, наприклад Віденського класицизму, а саме творів І.Гайдна, В.Моцарта, Л.Бетховена, студент одночасно знаходить ті характерні особливості, що відрізняють культуру виконання творів цих авторів від виконання музичних опусів композиторів епохи Романтизму. У процесі порівняння виконавських традицій музичних творів різних історичних періодів кристалізується певний ідеал інтерпретації творів сучасних авторів, виявляється характерна особливість виконання основних піаністичних засобів музичної виразності / *legato, portamento, staccato* /, що використовуються при виконанні інструментальних творів сучасних композиторів /наприклад Ю.Іщенко, В.Сільвестрова/, творчість яких показує основні напрямки розвитку музичної культури сьогодення.

За роки навчання у вузі студент повинен навчитися відрізняти і давати оцінку виконанню піаністом певних засобів музичної виразності: як виконувати *staccato* у творах В.Моцарта і п'єсах Ф.Мендельсона? Що відрізняє використання педалі при виконанні сонат Л.Бетховена і Ф.Шуберта? В аспекті цих вимог велику допомогу у процесі навчання студента надає використання сучасних технічних засобів фіксації музики. Саме за допомогою звукозапису в сучасному музикознавстві ведуться активні дослідження в галузі виконавського мистецтва, що все наполегливіше

заявляє про свою самостійність як явище особистої творчості.

Сьогодні, коли проблема творчого, особистого початку у виконавському мистецтві тісно пов'язується з проблемами композиторськими та музикознавчими, значно підвищується інтерес до порівняльного аналізу інтерпретацій музичних творів. І це законо-мірно, бо виховання культури інтонування, наприклад мелодичної лінії як основи музичного твору, не може здійснюватися без порівняння і оцінки художніх результатів. Безумовно, кінцева мета застосування методу порівняння повинна привести студента до вміння складати особисту виконавську концепцію. Завдяки методу порівняння студент вчиться моделювати та відтворювати різні виконавські варіанти, виявляючи при цьому самостійність та активність творчого мислення.

У провідних музичних вузах Києва, Москви, Санкт-Петербургу активно піднімається питання про читання спеціального курсу, пов'язаного з інтерпретацією музики, який би поєднував питання теорії та практики музичного виконавства. Відомо, що кожна учбова дисципліна може стати самостійною при умові її достатнього наукового обґрунтування та розробки методики викладання.

У сучасному музикознавстві теорія музичного виконавства належить до найбільш молодих галузей музичної науки. Вона ще не є самостійним відгалуженням науки про музику. Останнє пояснюється недостатньою розробкою основних теоретичних та методичних питань. Тому оцінка порівняння як важливішого засобу професійної підготовки майбутніх учителів музики сприяє дослідженню основних питань музичної педагогіки, що веде до формування загальної теорії музичного виконавства.

М.Г.Вієвська /Криворізький
педінститут/

ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ПЕДВУЗУ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З УЧНЯМИ ЯК ПОКАЗНИК ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ

Аналіз результатів педагогічної практики студентів IV-V курсів в загальноосвітній школі свідчить про наявність у них значних труднощів щодо організації співробітництва та співтворчості, спілкування з учнями. Студенти-практиканти часто губляться в конфліктних ситуаціях, які дуже часто виникають на уроці, не мо-